

1
Adelaidės
Lietuvių
ŽINIŲ

Registered at G.P.O., Adelaide, for transmission by post as a periodical

Nr. 15(27)

Adelaide, 1961 m. rugpiūčio m. l. d.

II M.

ATSAKYMAI IŠ JUNGTINIŲ VALSTYBIŲ

Prieš kiek laiko Adelaidės Lietuvių Sąjungos Valdyba išsiuntinėjo laiškus visiems tiems Amerikos Jungtinių Valstybių parlamento ir senato atstovams, kurie buvo nurodyti "Mūsų Pastogeje". Jie buvo prašomi paremti rezoliuciją, kuri Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių reikalai būtų iškelti Jungtinėse Tautose.

Šiomis dienomis Sąjungos Valdyba jau yra gavusi iš kelių parlamentarų ir senatorių patvirtinimus, kad jie šituos laiškus gavo ir kad jie tikrai rūpinsis mums svarbia rezoliucija. Visi jie nuoširdžiai atjaučia pavergtas Pabaltijo tautas ir sakosi remią tų tautų laisves kovas.

Senatorius John J. Williams, tarp kita ko, savo laiške pareiškia: "Kaip Jūs žinote, ši rezoliucija yra pateikta Senato Užsienio Reikalų Komitetui, bet kol kas pirmininkas nenustatė laiko, kada ji bus svarstoma. Aš įvertinu Jūsų pastabas ir užtikrinu Jus, kad ji sulauks mano rūpestingo dėmesio, kai bus pateikta komitetui".

Parlamento narys James G. Fulton savo tikrai nuoširdžiam ir ilgam laiške ir šitaip pareiškia: "Kaip ilgalaikis Lietuvos ir kitų Baltijos tautų laisvės rėmėjas, aš noriu užtikrinti Jus mano nuoširdžiu susidomėjimu šia programa ir mano pastangomis, kad ji būtų apsvarstyta dabartinės Kongreso sesijos metu. Jausdamas, kad Jūsų pažiūros vertos tolimesnio susidomėjimo, aš apie jas painformuosiu savo kolegas Užsienio Reikalų Komitete, kad jie su jom susipažintų ir jas pastudijuotų!"

Kitas parlamentaras, Laurence Curtis, baigdamas savo laišką, pareiškia: "Sutinku su Jumis, kad mes privalome dirbti iki tos dienos, kada pavergtos tautos bus išlaisvintos iš Sovietinės priespaudos".

LIETUVIŠKA DAINA - LIETUVIŠKUMO IŠLAIKYMAS

Kaip žinome, Adelaidės Apylinkės Valdyba prieš kiek laiko išsiuntinėjo asmeniškus laiškus visai eilei adelaidiškių, kviesdama juos įsijungti į Adelaidės lietuvių chorą. Nors tuos laiškus gavo apie 60 adelaidiškių, bet į chorą tų laiškų paveiktas kol kas teįsijungė tik vienas. Tai daugiau negu liūdna.

Kam gi tad mes renkame aukas lietuviškiems namams, lietuviškai koplyčiai? Kam visos tos lietuviškos organizacijos? Teorijoje jos visos siekia vieno tikslo - išlaikyti lietuviškumą. Bet, mieli ponai, ar išlaikysim lietuviškumą, jei susirinkę tik gražiai pakalbesim? Lietuviškumui išlaikyti nepakanka piniginių aukų namams ir koplyčiai, nepakanka poros desėtkų organizacijų ir gražių kalbų. Lietuviškumą išlaikys stiprūs kultūriniai vienetai, didi-galinga lietuviška daina!

Kodėl tad lietuviškos organizacijos nepasinaudoja pačia stipriausia priemone savo tikslams siekti, kodėl jos neparagina savo narių skaitlingiausiai įsijungti į dainos meną, į chorą? Lietuviška daina yra skirta masiniams chorams, tada tik ji bus graži, galinga. Chorui reikalingas ne vienas kitas grašis, bet žmonės - dainoriai. Kas gi buvo ligšiol? Nuo šios rimtos priemonės lietuviškumui išlaikyti mes begome kaip nuo raupsuotųjų. Ir tai greičiausia bus dėl to, kad dar iš Lietuvos mes atsivežėmė kvailą idėją, jog, girdi, choras yra tik prastiems žmonėms, o ne inteligentams. Intelligentui, esą, per žema maišytis su prastais žmonėmis.

Mielos ir mieli tautiečiai, inteligentai! Sustokit ir pagalvokit, kol dar nevelu, kol istorija nepriskyre Jūsų prie tautiškumo duobkasių trentyje. Jeigu esate abejingi viskam, tai bent pagerbkite savo senas močiutes, kurios buvo geriausios tautiškumo saugotojos sunkiom dienom ir iš lūpų į lūpas perdavinėjo dainų lobyną priaugančiom kartom. O ką Jūs padarėt? Ką Jūs darot, kad perduotumėt sekančiai kartai tą brangų tautos lobyną? Jūs kratotės jo!

Vengiant lietuviškos dainos prieinama net prie šitokių nesąmonių, kai sakoma: "Aš eičiau į chorą, jei to ir to chore nebūtų". Kaip pavyzdį aš norėčiau lietuviams pastatyt vietinį latvių chorą, kuriame yra 120 žmonių. Dauguma net ir tarpusavy vienas kito nepažįsta. Ką gi ištikrųjų gali

turėti bendro asmeniškai reikalai ir dalyvavimas chore.

Prašyčiau pagalvoti rimtai. Tie mano žodžiai yra taikomi ne Jam, bet Tau. Kai vieną gražią dieną tų kelių pasi-
šventusių vaidylų balsai nutils, nebeišgirsi daugiau lietuviškos dainos lietuvių namuose ar giesmes lietuviškoj koplyčioj. Tada nekaltink, mielasis, nieko, bet tik pats save.
V. Šimkus.

Redakcijos prierašas: Iš šio rašinio nesunku suprasti, kaip giliai šis reikalas įskaudina žmogų, kuris visas savo jėgas ir visą muzikinį patyrimą jau dvylikti metai skiria lietuviškai dainai Adelaidėje išsaugoti ir populiarinti. Jo vadovaujamas Lituania choras turi tikrai daug nuopelnų mūsų tremtėms gyvenime ir mūsų tautinėse aspiracijose. Lietuviška daina gaivina ne tik mus, bet ji byloja apie mūsų tautos tragediją ir jos nežinantiems svetimtaučiams. Adelaidės kolonija turėtų rimtai susirūpinti, kad Lituania išaugtų į galingą lietuvišką chorą. Skautai, sportininkai, savo vadovybių paskatinti, turėtų skaitlingai jungtis į chorą. Gražų įnašą dainoriais gautų padaryti ir "Ramovė", o taip pat ir kitos organizacijos, paragindamos savo narius sustiprinti chorą.

- - - o o o - - -

LIETUVIŲ NAMŲ VAJAUS DIENOMIS

Nauji vajaus įgaliotiniai-talkininkai

- Ponas A. GRIGONIS padės talkininkui p. J. Rapševičiui lankyti šiauriniuose Adelaidės priemiesčiuose gyvenančius tautiečius.

- Ponas LAUNIKAITIS padės aplankyti Adelaidės (City) lietuvius.

- Poniui A. Norkūnui sveikatos sumetimu atsisakius, ponas ALGIRDAS DUNDA lankys lietuvius šiuose priemiesčiuose: Bowden, Brompton, Renovn Park, Southwark, Dudley Park, Croydon, West Croydon, Croydon Park.

- Kaip vajaus talkininkai mus informuoja, aplankomi lietuviai gyvai domisi Lietuvių Namų reikalais ir kiekvienas pagal savo išgales prisideda prie metinio vajaus savo auka. Sąjungos valdyba prašo visus mielus talkininkus neaplenkti nė vieno jo rajone gyvenančio lietuvių, nors tektų pas jį užsukti ir kelis kartus. Būtų gera, jei kiekvienas lietuvis iš anksto atidėtų savo auką laukdamas talkininko.

A K T U A L I J O S

Organizacijų posėdis

Š.m.rugpiūčio m.6 d., sekmadienį, įvyks visų Adelaidės lietuviškų organizacijų pasitarimas, kurį kviečia Apylinkės Valdyba. Jame bus aptarti paruošiamieji darbai ryšium su Krašto Tarybos atstovų suvažiavimu ir Meno dienomis, organizuojamomis Adelaidėje 1962 metais. Organizacijoms taip pat bus pasiūlyta aptarti Adelaidėi skirto "Mūsų Pastoges" numerio išleidimą. Į šį pasitarimą, kuris numatytas pradėti 3 val.popiet Lietuvių Namuose, organizacijoms išsiuntinėjami atskiri pakvietimai.

L.Gerulaitis - Baltų Tarybos pirmininkas

Prieš kiek laiko įvykusiame Baltų Tarybos posėdyje vadovavimas šiai Tarybai buvo perduotas lietuviams. Šiuo laikotarpiu jai pirmininkaus Leonas Gerulaitis, Apylinkės Valdybos atstovas prie Baltų Tarybos.

Istorinės medžiagos rinkimas.

Kaip jau anksčiau buvo pranešta, Adelaidės lietuvių gyvenimą vaizduojančios istorinės medžiagos rinkimą į savo rankas perėmė šios srities specialistas J.Vanagas. Atsiliepdami į "A.L.Žiniuose" paskelbtą kvietimą perduoti J.Vanagui lietuvių gyvenimą vaizduojančias nuotraukas, ypač iš pirmųjų kūrimosi dienų, daug vertingos medžiagos suteikė J.Arminas ir lietuvis vaistininkas A.Bajorūnas. Taip pat jam perduotas ankstesnių apylinkės valdybų surinktų nuotraukų albumas. Visa tai turi didelės vertės užsimoto darbo pradžiai.

Pas privačius asmenis ir organizacijų archyvuose, galime būti tikri, yra tikrai daug be naudos laikomų lietuvišką gyvenimą vaizduojančių nuotraukų, iškarpų iš laikraščių, lietuviškos veiklos organizavimą liečiančio susirašinėjimo, tautinius šokius, lietuvišką teatrą kuriančių protokolų ir t.t. Sutelkus tą medžiagą krūvon ir ją atitinkamai sutvarkius, ji liks vertinga ilgiems laikams, kai tuo tarpu privačiose rankose ji išnyks be jokio pėdsako. Dėl to tiek Apylinkės Valdyba, tiek istorinės medžiagos tvarkytojas p. J.Vanagas nuoširdžiai kviečia visus lietuvius ir visas lietuviškas organizacijas peržvelgti pas save turimą kūrimosi laikotarpį liečiančią medžiagą ir ją perduoti tuo reikalu besirūpinančiam J.Vanagui, 9 Westbburn street, West Croydon. Numatomam lietuviškam muziejui J.Vanagas taip pat renka lietuviškas monetas, banknotus, pašto ženklus ir t.t.

APLINK LIETUVIŲ NAMUS

Antrasis praplėtimo etapas vykdomas toliau

Frontinis Lietuvių Namų praplėtimas, apie kurį jau esame rašę, pamažu vykdomas toliau. Pereitos talkos metu p. Cieminis tęsė toliau mūrinimo darbus, prie kurių jam talkininkavo eilė kitų lietuvių. Meisteris mūrinimą atlieka tikrai rūpestingai ir dirba dideliu atsidejimu. Sekančioj talkoj, kuri organizuojama šeštadienį, rugpiūčio 5 d., laukiama daugiau mūrininkų, kurie galėtų prisijungti prie p. Cieminio, pasižadėjusio tęsti mūrinimo darbus. Be mūrijimo specialistų, kiekviena pagalbinė ranka yra labai vertinga.

Vertinga Moterų Sekcijos parama

Besilankantieji Lietuvių Namuose jau pastebėjo, kad šalės langai apdengti užuolaidomis. Tai padaryta Moterų Sekcijos rūpesčiu ir kruopščiu darbu. Paskutiniame savo posėdyje A. L. Sąjungos Valdyba nutarė išreikšti Moterų Sekcijai nuoširdžią padėką tiek už užuolaidas langams, tiek ir už dvigubą langą, kurią Sekcija padovanojo naujam priestatui.

Skautai ir sportininkai turi atskiras patalpas sandėlyje

Pereitą šeštadienį Adelaidės Lietuvių Sąjungos pirminkas V. Raginis perdavė "Vyties" Klubui ir Skautų Vadovybei raktus nuo jiems skirtų sandėlių, kuriuose tos organizacijos galės laikyti savo inventorių.

Spausdinami Jaunimo Fondo lakštai

Kaip žinoma, metiniame Lietuvių Sąjungos susirinkime buvo priimtos p. J. Pyragiaus pasiūlytos Jaunimo Fondo taisyklės. Pagal p. Samulio pagamintus braižinius dabar Sąjungos valdyba spausdina to fondo įnašų lakštus. Platesnių informacijų apie Jaunimo Fondą bus pateikta vėliau.

Prašo tyliau skirstytis

Lietuvių Namų kaimynai nusiskundžia, kad lietuviai, išėję į gatvę po parengimų garsiai kalbasi ir triukšmauja. Tokie nusiskundimai nesudaro garbes ne vienam lietuviui. Visiems mums būtų daug maloniau, jei tokie nusiskundimai daugiau nebesikartotų. Iš mūsų prašoma tikrai nedaug, būtent, elgtis kultūringai ir tą prašymą nesunku įvykdyti.

Naujas A. L. Sąjungos narys

Sąjungos Valdyba sveikina į Sąjungą naujai įstojusią poniją Mariją Petkūniene. Kiekvienam adelaidiškiui, norinčiam tapti Sąjungos nariu, mielai pasitarnaus talkininkai.

SPORTAS ADELAIDĖJ

Kvietimas jaunimui

Iš "Vyties" sporto klubo valdybos gauta šitokia rezolucija dėl jaunimo įsijungimo į sportininkų eiles:

"Vyties" sporto klubo visuotinis susirinkimas maloniai kviečia lietuvišką jaunimą įsijungti į sportininkų eiles, nes aktyvūs sportininkai pasigenda daugelio jaunuolių, kurie galėtų ir turėtų bendrauti sporto aikštėse.

Mūsų bendruomene įrengė mums sportuoti patalpas ir aikštes. Mūsų pareiga tuos įrengimus pilnai išnaudoti.

Tuo atveju atsidėkojant bendruomenei, sportininkai-ės prašo tėvelius ne tik leisti savo jaunosius sportuoti, bet net paraginti jaunimą, kad atiduotų lietuviškam sportui bent dalį savo laisvalaikio.

A. L. S. K. "Vytis"

Metinis visuotinis susirinkimas"

Klubas neteko dar dviejų vadovų

Kaip žinoma, prieš kiek laiko iš "Vyties" klubo pasitraukė ilgalaikis sekretorius B. Nemeika. Dabar gi skelbiama, kad pasitraukė ilgus metus išdirbęs ir daug nuopelnų turįs stalo teniso sekcijos vadovas Sidabras Robertas, o moterų krepšinio komandų treneris A. Merūnas buvo be jokių paaiškinimų pašalintas iš trenerio pareigų, treniravimą pavedant vengruiles Hody, kuris šiomis dienomis pranešė krepšinininkams, kad jis mažiausia penkias savaites jų negalės treniruoti, nes neturįs laiko.

R. Sidabro pasitraukimas ir A. Merūno atstatymas pačių sportininkų tarpe sukėlė tam tikro nusivylimo ir įvairių spėliojimų. Nurodoma ypatingai į tai, kad R. Sidabras labai išpopuliarino stalo tenisą mūsų jaunimo tarpe ir įtraukė jį į dvi komandas vyrų ir moterų komandas. Patys sportininkai neranda atsakymo į klausimą, kas privertė Robertą iš sekcijos pasitraukti. Taip pat nežinoma, kodėl pati klubo valdyba nepainformavo A. Merūno, dėl kokių priežasčių jis buvo pašalintas.

=====

"Vyties" klubo valdyba nuoširdžiai dėkoja p. p. J. Kazėnui už dovanotą radio aparatą loterijai ir J. Andziuliui už krepšinio kamuolį.

Šachmatai

Vyties pirmoji vėl pakopė šachmatuose, laimėdama prieš Caissa 3-2. Savo partijas laimėjo Arlauskas, Opulskis P. ir Slamanas. Savo priešininkams turejo nusileisti pereitų metų šventės atstovai Markevičius ir Savenis.

Krepšinis

Prieš stipriausią komandą Vyties vyrų pirmoji sukovojo pušėtinai, nors į Budapešt krepšį įmesti 38 taškai, o Budapeštas mūsiškiams sukrovė 63. A. Lapšys parodė gražų sportinį žesą, atvykdamas į rungtynes su išnarintu pirštu, kad bent bėdos atveju būtų ką į aikštę išleisti.

Žaidžiami be komandos kapitono A. Ignatavičiaus, vytiėčiai gražiai sukovojo prieš South Adelaide (57:68). Taškus pelnė: Gumbys 28, Petkūnas 10, Daugalis 8, Lapšys 7, Visockis ir L. Urmonas po 2.

Vyties II-sios rungtynėms su Torrens iš dvylikos žaidėjų teatvyko tik keturi, todėl pralaimėjimą teko priimti be kovos. Buvo atvykę: Gudelis, Rakauskas, Morkūnas ir Ružinškas. Antrosios komandos rungtynes su West Adelaide pralaimėtos santykiu 31:72

Vyties III-ji (jaunia) nugalėjo C.Y. santykiu 64:30.

Moterų I-ji nugalėjo Falcons santykiu 46:22, nors joms buvo pranašautas pralaimėjimas po paskutinių dviejų labai blogų rungtynių. Taškus pelnė: Kelertaitė 12, R. Andriušytė ir D. Radzevičiūtė po 10, Pečiulytė 8 ir Siukšterytė 6. L. Radzevičiūtė dėl mokslo rungtynėse nedalyvauja, tačiau tikimasi, kad vėliau sugriš. Ta pati komanda turejo pralaimėti prieš Demons santykiu 35:39.

Moterų II-ji pralaimėjo prieš West II (18-47) ir prieš Torrens II (10:40).

Stalo tenisas

Vyties I-ji padarė staigmeną, laimėdama prieš stipriausią komandą (North) santykiu 9:2. Už Vytį žaidė Adutavičius, J. Čižauskas ir A. Ignatavičius.

Išvyko į Sydneju

Buvęs Vyties klubo sekretorius Bronius Nemeika išvyko kelių savaitių atostogoms į Sydneju. Jis numato aplankyti savo pažįstamus ir pasižiūrėti, kaip treniruojasi Sydnejaus Kovo sportininkės.

TENKA DIDINTI LIGONIŲ LANKYMĄ

Orui atšalus, žmonės daugiau serga. Žiemos oras ypač veikia silpnesnius ir senesnius. Padidejus susirgimams, tuo pačiu padidėjo ir Moterų Sekcijos darbai. Visos Moterų Sekcijos narės dabar apkrautos nuolatiniu ligonių lankymu tiek ligoninėse, tiek ir namuose, nes mūsų tautiečiai gydosi išblaškyti net ir tolimuose priemiesčiuose, kaip kad Elizabeth Hospital. ir įvairiose privačiose ligoninėse.

Parksido ligoninėj sergantieji reikalingi ypatingai dažno lankymo ir realios paramos.

Kai kuriuos aplankomus ligonis tenka aprūpinti šiltais baltiniais, rūbais, avalyne, apmokėti gydymo išlaidas ir panašiai. Todėl be darbo, reikalinga ir lėšų, kad sergantieji galėtų rūpestį realiau pajusti.

Trumpam pranešime nepakaktų vietos išvardinti visų tų ligonių, kuriuos sekcijos atstovės applanke tik paskutinem savaitem. Pas jas yra ilgi sąrašai, su rūpestingais nurodymais, kas kada aplankytas, kas ką gavo ir kam kas dar yra reikalinga duoti.

Kaip matyti, Sekcijos narės vargo nesigaili, tačiau jų paramos dydį riboja jų ištekliai, kuriuos jos sutelkia per įvairius parengimus. Aukų Sekcija pastaruoju laiku, atrodo, mažai renka. Būtų tikrai gražu, jei visuomenė Moterų Sekcijos parengimus visu atsidavimu remtų, nes jų sutelktos lėšos skiriamos tiems, kurie jų labiausiai reikalingi, kurie atsiduria varge ir nelaimėj. Nedaug ko nustojant, Moterų Sekcijai veiksmingai galima padėti paremiant jos organizuojamą siuvimo ir mezgimo vajú, apie kurią esame ankščiau visuomenę informavę.

+ = + = + = + = + = + = +

Lietuvišką krupniką, Vyšninę, Slyvinę, Stumbrinę papi-gintomis kainomis užsisakykite pas S. Liaksą, paskambindami telefonu LU 6335. Vaisvandeniai urmo kaina.

- - - o o o - - -

Administracija prašo visus, pakeitus gyvenamąją vietą, naują adresą tuojau pranešti administracijai, kad "A. L. Žinių" siuntimas būtų atitinkamai pataisytas.

REDAKCIJA:

21 Selby St., Grassmere, S. A.

LF 5945

ADMINISTRACIJA:

56 Edward St., Norwood, S. A.

31-2712